

ที่ มท 0307.3/ว 1476

กรมการปกครอง

ถนนอัษฎางค์ กทม. 10200

18 สิงหาคม 2546

เรื่อง แนวทางปฏิบัติการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0305.3/ว 1543 ลงวันที่ 25 มิถุนายน 2545

ตามหนังสือที่อ้างถึงกรมการปกครองได้แจ้งแนวทางปฏิบัติในการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอาญา ที่มีผลกระทบต่อสิทธิและหน้าที่ในความรับผิดชอบของกรมการปกครองไว้แล้ว นั้น

เนื่องจากแนวทางปฏิบัติตามหนังสือฉบับดังกล่าว เป็นการวางหลักการปฏิบัติทั่วไปในการไปร้องทุกข์หรือกล่าวโทษในคดีอาญาต่อพนักงานสอบสวน ซึ่งอาศัยแนวทางปฏิบัติที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยไม่ได้วางแนวทางปฏิบัติการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 ไว้ด้วย กรมการปกครองพิจารณาเห็นว่า การกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 อาจกระทำได้ 2 วิธี คือ กล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยตรง ตามมาตรา 84 หรือผู้เสียหายร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน ตามมาตรา 89 และพนักงานสอบสวนส่งเรื่องไปให้

/คณะกรรมการ ...

- 2 -

คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาอีกทอดหนึ่ง เพื่อให้การกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐที่สังกัดกรมการปกครอง และที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมการปกครอง ขอให้กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงขอกำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ ดังนี้

1. ในกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐที่สังกัดกรมการปกครอง หรือที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมการปกครองมีพฤติการณ์กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ในการยุติธรรม ให้กล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เว้นแต่ผู้เสียหายจะร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน
2. กรณีคณะกรรมการ หรือคณะทำงาน แล้วแต่กรณี ผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือตรวจสอบความถูกต้องการปฏิบัติงาน ตรวจสอบว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐที่สังกัดกรมการปกครองหรือที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมการปกครอง มีพฤติการณ์กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ในการยุติธรรม ให้รายงานผลที่ตรวจสอบพบแก่ผู้แต่งตั้งภายในกำหนดเวลาที่ให้ไว้ ให้ผู้แต่งตั้งพิจารณาถึงความเหมาะสมของรูปคดีว่ามีพยานหลักฐานเพียงพอหรือไม่ และควรให้มีการดำเนินคดีอาญาหรือไม่ ถ้าเห็นว่ามีความเหมาะสมให้ยื่นคำกล่าวหาเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน
3. กรณีผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง ผู้บังคับบัญชาระดับกอง ระดับสำนัก และระดับกรม ตรวจสอบว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐที่สังกัดกรมการปกครอง หรือที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมการปกครองทั้งในส่วนกลางและในส่วนภูมิภาค มีพฤติการณ์กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ให้รายงานเรื่องที่ตรวจพบให้อธิบดีกรมการปกครองทราบ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตรวจพบ เพื่อที่อธิบดีกรมการปกครองพิจารณาถึงความเหมาะสมของรูปคดีว่ามีพยานหลักฐานเพียงพอหรือไม่ และควรให้มีการดำเนินคดีอาญาหรือไม่ ถ้าเห็นว่ามีความเหมาะสมให้ยื่นคำกล่าวหาเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในกำหนดเวลาที่เห็นสมควร
4. กรณีผู้บังคับบัญชาระดับกิ่งอำเภอ ได้แก่ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ระดับอำเภอ ได้แก่ นายอำเภอ ระดับจังหวัด ได้แก่ ปลัดจังหวัด ตรวจสอบว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐที่สังกัดกรมการปกครอง หรือที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมการปกครองในส่วนภูมิภาคที่อยู่ในบังคับบัญชาแล้วแต่กรณี ซึ่งมีใช่ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ หรือนายอำเภอ มีพฤติการณ์กระทำความผิด

/ฐานทุจริต ...

ฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ให้รายงานเรื่องที่ตรวจพบให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตรวจพบ เพื่อที่ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาถึงความเหมาะสมของรูปคดีว่ามีพยานหลักฐานเพียงพอหรือไม่ และควรให้มีการดำเนินคดีอาญาหรือไม่ ถ้าเห็นว่ามีความเหมาะสมให้ยื่นคำกล่าวหาเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่อาจดำเนินการกล่าวหาได้เอง จะมอบหมายให้ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ นายอำเภอ หรือปลัดจังหวัด แล้วแต่กรณี ยื่นคำกล่าวหาก็ได้ เว้นแต่ในกรณีที่ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ นายอำเภอ หรือปลัดจังหวัด อยู่ในข่ายที่จะถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดด้วย ห้ามมิให้มอบหมายแก่ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว หรือกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ที่กระทำผิดหลายคนทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค หรือต่างสังกัด ไม่สะดวกต่อการดำเนินการกล่าวหา ผู้ว่าราชการจังหวัดจะส่งเรื่องให้กรมการปกครองเป็นผู้พิจารณาดำเนินการก็ได้

5. กรณีปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ นายอำเภอ หรือปลัดจังหวัด มีพฤติการณ์กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานให้กรมการปกครองทราบ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบ เพื่อที่อธิบดีกรมการปกครองพิจารณาถึงความเหมาะสมของรูปคดีว่ามีพยานหลักฐานเพียงพอหรือไม่ และควรให้มีการดำเนินคดีอาญาหรือไม่ ถ้าเห็นว่ามีความเหมาะสมให้ยื่นคำกล่าวหาเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน

6. การปฏิบัติตามข้อ 1 – ข้อ 5 ถ้ามีข้อหาอื่นรวมอยู่ด้วย ให้ถือเอาข้อหากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อหน้าที่ในการยุติธรรมเป็นหลักในการกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เนื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะเป็นผู้พิจารณาเองว่าจะรับคำกล่าวหา หรือยกคำกล่าวหาดังกล่าวหรือไม่

7. แนวทางปฏิบัติตามข้อ 2 – ข้อ 5 ไม่จำกัดสิทธิคณะกรรมการ คณะทำงาน ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง ผู้บังคับบัญชาในแต่ละระดับ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ที่เป็นผู้เสียหายจะร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน ให้ดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่สังกัดกรมการปกครอง หรือที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมการปกครอง เนื่องจากกฎหมายให้กระทำได้ทั้ง 2 วิธี

/8. ให้จังหวัด ...

- 4 -

8. ให้จังหวัดรายงานการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐกรณีดังกล่าวข้างต้น ให้กรมการปกครอง
ทราบทุกครั้งด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติ พร้อมทั้งแจ้งให้อำเภอและกิ่งอำเภอ
(ถ้ามี) ในพื้นที่ทราบและถือปฏิบัติด้วย

ขอแสดงความนับถือ

สุจริต ปัจฉิมนันท์
(นายสุจริต ปัจฉิมนันท์)
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักการสอบสวนและนิติการ

กลุ่มงานนิติการ

โทร. 0-2225-5518 (มท. 50841)

โทรสาร 0-2221-8840